

Beretning om Dansk Kvindesamfunds fingerede Landstingsvalg den 17. Februar 1918.

Der skulde vælges 8 Landstingsmænd.

I Afstemningen deltog 182 Valgmænd, som af Mødets Ledelse uden Hensyn til de enkeltes politiske Standpunkter var inddelt i 4 Partier og en uafhængig Gruppe. Kandidaterne, man stemte paa, var derimod kendte Kvinder indenfor Dansk Kvindesamfund, som virkelig hørte til de paa-gældende Partier.

Forud for den officielle Valghandling afholdt Partierne i hvert sit Lokale Møde om Kandidatopstillingen — og forhandlede indbyrdes om Alliancer.

Fordelingstallet, d. v. s. det Antal Stemmer, som man maatte have for at være sikker paa at besætte en Plads, var $21 \text{ d. v. s. } \frac{182}{8 \times 1} = 20\frac{2}{8}$ for højet til det følgende hele Tal. (21 er det mindste Tal, der ikke kan gaa mere end 8 Gange op i 182). Partierne indrettede deres Taktik paa Grundlag af Fordelingstallet og deres egne Antal Stemmer.

Den konservative Gruppe, som leddes af Julie Arenholt, raadede kun over 17 Stemmer, d. v. s. mindre end Fordelingstallet og kunde saaledes ingen faa valgt, hvis de andre Partier vilde slaa sig sammen imod den. Partiet Venstre (Leder Hulda Pedersen) havde imidlertid 48 Stemmer, d. v. s. 6 Stemmer mere end nødvendigt for selv at faa valgt 2 Landstingsmænd. Disse 6 Stemmer kastede de saa over paa den mest moderate af de 2 konservative Kandidater, Ingeborg Tolderlund, som herved blev valgt. Skønt et Flertal af de konservative foretrak den mere yderliggaaende Kandidat, Vibecke Salicath, lod de fleste sig dog formaa til at sætte den mere moderate Kandidat øverst paa Stemmesedlerne for ikke ved først at faa Ingeborg Tolderlund slettet at forspilde Nytten af Venstres Hjælp.

Paa Venstres Partimøde bestemtes med stor Lethed ved en Afstemning efter selve Valglovens Regler, hvem der skulde være Partiets 1ste og 2den Kandidat, man enedes derefter om

paa alle Stemmesedler at sætte disse som Nr. 1 og Nr. 2 og efter dem sætte den moderat-konservative Kandidat som Nr. 3.

De Radikale, hvis Leder var Esther Carstensen, og som havde 36 Stemmer, udvalgte ligesom Venstre paa Partimødet 2 Kandidater, og sætte dem som Nr. 1 og 2 paa alle Stemmesedler.

I Socialdemokratiet, der havde 51 Stemmer, og hvis Fører var Petrea Holt, blev det derimod besluttet at stemme paa den ved tidligere Landstingsvalg almindeligt anvendte Maade, ved at dele sig i Grupper og kun skrive eet Navn paa hver Stemmesedel. Partiets Valgmænd blev delt i to Grupper, der skulde stemme paa Partiets egne Kandidater. Ved Valget viste det sig, at et Par Valgmænd ikke stemte, som Partiet havde ønsket det, hvad der dog ikke fik Betydning for Resultatet.

• Endelig var der 30 Valgmænd udenfor de 4 Partier, der under Ledelse af Elisa Petersen afholdt et Valgmøde, hvor man forat de Uafhængige ikke ved Splittelse skulde miste den Landstingsmand, de rigeligt havde Stemmer nok til, enedes om, at hver af de 2 uafhængige Kandidaters Vælgere skulde sætte den anden af Kandidaterne som Nr. 2 paa Stemmesedlen. Iøvrigt overlod de Uafhængige til deres Valgmænd efter disse 2 Kandidater at sætte de af Partiernes Folk, hver enkelt foretrak.

Den officielle Valghandling indlededes af Valgbestyrelsens Formand, Astrid Stampe-Feddersen med Oplæsning af det kongelige, aabne Brev. Valgmændene blev derefter kaldt frem og forsynet med Stemmesedler.

En kort Pause til Udfyldning af Stemmesedlerne benyttede et Par af Partierne til en sidste Forhandling.

Valgmændene blev atter kaldt frem en efter en og afleverede Stemmesedlerne og nu begyndte Valgbestyrelsen Opgørelsen af Resultatet paa den i Valglovens §§ 76 og 77 foreskrevne Maade.

Først optaltes Stemmesedlerne og

Fordelingstallet bestemtes som foran beskrevet til 21.

Stemmesedlerne nedlagdes i en Urne, blandedes, optoges en efter en, og det første Navn paa hver Stemmeseddel oplæstes. Den første, der naaede de 21 Stemmer og erklæredes for valgt, var Elisa Petersen. Derefter kom de i omstaaende Skema udfor 1ste Oplæsning nævnte Nr. 2—6.

Da samtlige Stemmesedler var oplæst, var der endnu 2 af de 8 Landstingsmandater at besætte, og 4 Kandidater, som ikke havde naaet Fordelingstallet, havde faaet 20, 20, 9 og 3 Stemmer.

Man slettede nu i Henhold til Reglerne i § 77, 1. Stk., Navnet paa Vibecke Salicath, den Kandidat, der stod med færrest Stemmer — og ved Oplæsning (se 2. Oplæsning i Skemaet) af det Navn, der nu stod øverst paa hendes 3 Stemmesedler, blev Ingeborg Tolderlund, der kun manglede een Stemme i Fordelingstallet, straks valgt som Nr. 7. 2 Stemmesedler var, efter at Salicath var slettet og Tolderlund valgt, „udtømte“.

Derefter slettes Joh. Blom som den, der nu havde færrest Stemmer, og hendes 9 Stemmer blev fordelt ved 3die Oplæsning 2 Kandidater, hvis Navne paa et Par Stemmesedler havde staaet under Blom, dukkede nu op, men blev slettede (4. og 5. Oplæsning).

Der var nu kun een Kandidat tilbage, Camilla Nielsen, med 20 Stemmer og kun lige saa mange, d. v. s. een Landstingsmand endnu at vælge.

Valget sluttede derfor med, at Camilla Nielsen efter Reglen i § 77, 2. Stk., blev erklæret valgt som Landstingsmand Nr. 8, uagtet hun manglede 1 Stemme i Fordelingstallet.

Efter Valget af Landstingsmænd, der — trods forklarende Afbrydelser — forløb ret hurtigt og uden Vanskelighed, afgjorde man Stedfortræderspørgsmaalet for en enkelt af Landstingsmændene.

Resultaterne af Valget blev efterhaanden opslaaet paa en kæmpemæssig Plakat.

Et virkeligt Landstingsvalg vil sikkert i ikke ringe Grad adskille sig fra Dansk Kvindesamfunds fingerede Landstingsvalg. Den praktiske Taktik — som kun kan læres i det virkelige Liv — vil faa afgørende Betydning.